

DE GEBEURTENISSEN

op

CURAÇAO

Bij de voordragt dezer gebeurtenissen zullen wij over de aanleidende oorzaak van de oneenigheid tusschen de twee hooggeplaatste overheidspersonen, den Gouverneur dezer kolonie en den gewezen Procureur Generaal Mr. W. K. C. Sassen Jz., alsmede van die tusschen laatsgenoemde en den Advokaat Generaal J. W. Koentze, heenstappen.

Wij zullen ons insgelijks niet inlaten met eene beoordeeling van het geantidateerde proces-verbaal, waardoor het ontslag van voormelden Procureur Generaal werd uitgelokt; noch van de al of niet gegrondheid der motieven voor het Gouvernementsbesluit van den 19ⁿ September 1871, waarbij hij van de verdere uitoefening zijner functiën bleef verschoond; noch van de al of niet wettigheid der beslissing van het Hof van Justitie alhier, waardoor hij voor zes maanden als praktizijn werd geschorst; dewijl het niet in ons doel ligt, hierbij de eene noch de andere partij in het ongelijk te stellen: wij laten de beslissing dier zaken aan de bevoegde Macht over, en bepalen ons derhalve slechts tot de mededeeling dier feiten, welke het meest in verband staan met onze bevolking, die men, ten einde den heer Sassen te treffen, niet ontzien, maar te eenenmale miskend, vertreden en mishandeld heeft.

Wij vangen ons verslag aan met de ovatiën, die den heer Sassen bij verscheidene gelegenheden te beurt zijn gevallen; doch, alvorens tot het zakelijke daarvan over te gaan, kunnen wij er niet af zijn en achten wij het zelfs noodzakelijk, het eene en andere aan te stippen.

De heer Sassen, hoewel niet heel lang in ons midden en slechts korten tijd als Procureur Generaal nuttig geweest zijnde, is, wat

man ook zeggen moge, bij een ieder — enkele vijanden met hunne aanverwanten en vrienden uitgezonderd — zeer geacht, geëerd en bemind.

En geen wonder, wanneer men in aanmerking neemt, dat de man, met wien men om zijne schoone hoedanigheden, talenten en boeiende welsprekendheid algemeen ingenomen is; wiens treurige val en vervolging den gemoederen een hevigen schok toegebracht, en de achting en liefde, die men hem toedraagt, hoe langer hoe meer hebben doen toenemen, tijdens zijn Procureurschap — welk ambt hij ten genoegen van een ieder met ijver en de meeste nauwgezetheid heeft waargenomen — aan deze bevolking geene de minste reden van ontevredenheid heeft gegeven; doch daarentegen, door het bestrijden der hier bestaande misbruiken, heeft doen blijken, dat hij het welzijn dezer kolonie behartigde.

Hij heeft, wel is waar, niet dadelijk na zijne aankomst alhier op die verkeerdheden gewezen, die hier nog al aan te merken vallen; echter duurde het niet lang of men bespeurde, dat hij, ondanks den invloed van den kring, waarin hij zich bevond, toch de rechtvaardigheid, zonder aanzien van persoon, steeds in acht nam; hetgeen grootendeels voedsel heeft gegeven aan de vijandschap, die enkelen hem toedragen.

De bevolking van Curaçao is zeer gevoelig voor het ongeluk, dat, wien het ook zij, mocht treffen, zij neemt innig deel in het lot der verongelijken en schenkt hare liefde aan degenen, die in verval geraakt zijn; welke edelmoedigheid de groote menigte kenmerkt, die in den heer Sassen een martelaar ziet.

Als oproerlingen beschouwen de vijanden van den heer Sassen alle Curaçonaars, die niet voor hen partij trekken, en de zaak van hunnen tegenstander mochten zijn toegedaan, op grond namelijk dat hij een Hollander, en zij landgenooten zijn; niettegenstaande het zeer te bevreemden is, dat men, na al het gebeurde, nog aanspraak durft maken op de gehechtheid en liefde, die landgenooten elkander toedragen, en zulks daar, waar het de vervolging geldt van iemand, van wien men volstrekt geene reden heeft afkeerig te zijn, door anderen, wier daden de meeste ontevredenheid en verontwaardiging daarstelden.

Immers, het is niet aan de ongeschiktheid van Sassen, dat deze kolonie den toestand, die in het leven geroepen werd, te wijten heeft; ook niet aan zijne onhandigheid en boosheid, dat de dooden en gewonden van den onvergetelijken 24 November 1871, toe te schrijven zijn; minder nog aan zijne kwaadwilligheid, dat de onuitwissbare smet, zoo ten onrechte op deze altijd en overal als vreedzaam en rustig bekende bevolking geworpen, te danken is; maar wel aan de woedende hartstochten van enkele onzer eigene landgenooten, die, als het ware, met blindheid geslagen, ter bereiking van hun doel, én plicht én geweten verzaakt, én recht én wet verreden hebben.

De ovatiën, ten faveure van den heer Sassen, waren van dien aard, dat zij bij niemand eenig onrust verwekten, zoo dat de Politie ze toeliet, wjl zij geen' grond had om ze tegen te gaan. Het volk heeft daarbij volstrekt niets begaan, waarom men zelfs in de verste verte deze bevolking van oproer zoude kunnen beschuldigen. Het moge gelijk of ongelijk hebben in zijn' ijver voor de eene of andere zaak, maar het is zeker uit edelmoedigheid.

Bij besluit van Z. M. van den 7 Augustus 1871 is Mr. W. K. C. Sassen eervol ontslagen van het ambt van Prokureur Generaal dezer kolonie, zonder toekenning evenwel van pensioen of wachtgeld; hetgeen ten gevolge had, dat hij den Advokaat Generaal, — wien de waarneming van de functiën dier betrekking later werd opgedragen — bij het Hof van Justitie dezer kolonie en den Gouverneur bij den bevoegden Rechter in Nederland aanklaagde ter zake van een door den eersten opgemaakt en door den tweeden opgezonden procesverbaal, hetwelk zijn ontslag veroorzaakt heeft.

De heer Sassen, bij het ongeluk, dat hem wedervaren is, gaf lucht aan zijn leed, en liet zich in geschriften en woorden uit tegen de bewerkers van zijn val.

Op den 18 September was de heer Sassen op straat het voorwerp van de uitbundigste bijvalsbetuigingen, en werd hij door eene menigte volks vergezeld naar de Societeit, « De Gezelligheid » genaamd; daar sprak hij naar aanleiding van hetgeen hij van de hem omringende menigte gehoord had, eenige harde woorden ten aanzien zijner vervolgers, welke echter later bleken niets strafbaars te behelzen; dat voorval gaf aanleiding tot zijne verschooning van de verdere uitoefening zijner functiën.

Kwaadwillige en snoode lasteraars hebben het gebeurde te baat genomen om den heer Nierstrasz te berichten, dat de heer Sassen zich aan het hoofd eener bende had geplaatst, die de glazen bij den heer Gouverneur heeft ingesmeten; terwijl het Gouvernementshuis aan zijne façade, het eenigste gedeelte daarvan, dat voor het publiek genaakbaar is, geene glazen vensters, maar wel jaloesiën heeft; in het fort, waar zich de kaserne der Artillerie bevindt, en dicht bij de hoofdwacht, gelegen is, die niet zoude toelaten, dat eene bende daar dusdanige ongeregelheden kwamen bedrijven. Maar zulks was wel noodig om de zaak van den heer Sassen te vergrooten en te verergeren, en aangezien hij in het procesverbaal van medeplichtigheid aan opruiing werd beschuldigd, zoo moesten andere opruiers en daders, alsmede hunne misdrijven worden uitgevonden; men zocht er te vergeefs naar, en nam dus zijne toevlucht tot leugen en laster.

De goede verstandhouding tusschen den heer Sassen en de overheidspersonen eenmaal verbroken, veroorzaakte vele onaangenaamheden, waaraan vooral het gedurig uitstellen der terechtzitting van het Hof, ter zake van de door hem ingediende klachte, voedsel gaf.

De heer Sassen berustte niet in zijne verschooning; hij protes-

terde tegen het besluit van den Gouverneur, verklarende, dat hij zich tot den 1 October als Procureur Generaal zoude blijven beschouwen; terwijl hij dienaangaande zijne klachte bij de bevoegde Macht in Nederland tegen den Gouverneur indiende, met de bewering, dat door gemeld besluit de wet en het koninklijk besluit waren geschonden, en mitsdien de Gouverneur tot straf vervolgbaar zou zijn ingevolge art. 22 litt. c. van het Regeeringsreglement.

Op den 2 October werden ten verzoeke van den heer Mr. Sassen, bij exploit van den Deurwaarder, de heeren Jan Willem Koentze, Advokaat Generaal en Herman F. G. Wagner, Gouverneur van Curaçao, gedagvaard om op Vrijdag den 13 daaraanvolgende te 11 ure voor het Hof van Justitie te verschijnen, ten einde te hooren concludeeren op den eisch, waarop de heer Sassen, bij wijze van schadevergoeding voor het hem toegebrachte verlies, aanspraak maakte; terwijl hij denzelfden dag zich als praktizijn bij dat Rechterlijke Collegie inschreef.

Op den 13 October had de terechtzitting plaats van het Hof van Justitie en diende de zaak van W. K. C. Sassen Jz. tegen Jan Willem Koentze, Advokaat Generaal en Herman F. G. Wagner, Gouverneur dezer Kolonie. — Ten verzoeke en in den geest van den praktizijn J. G. Stätius Muller werd daarbij door het Hof beslist, dat in die zaak de gewone behandeling zou worden gevolgd, hoewel Mr. Sassen, daar het hier eene zuiver personeele rechtsvordering betref tot schadevergoeding wegens onrechtmatige daad, voortvloeiende uit de wet, gelijk art. 130 aangeeft, op de sumiere behandeling aandrong.

Deze berustte evenwel daarin, zijne rechten reserveerende, en tevens akte verzoekende dat het Openbaar Ministerie ten deze had moeten worden gehoord.

Bij deze gelegenheid werd de heer Sassen door eene ontelbare menigte naar het Stadhuis vergezeld, en na afloop der terechtzitting door het volk toegejuicht en met bloemen bestrooid.

Ten einde de ovatie, hoe vreedzaam ook, van de bevolking te ontwijken, vertoefde hij meer dan 3 uren in een huis in de Willemstad; en toen het volk uiteengegaan was, keerde hij naar de Overzijde terug, waar hij met geestdrift ontvangen en huiswaarts begeleid werd; daarbij zoo wel aan de wachten der Politie als aan verscheidene andere personen verzoekende getuigenis te willen geven, dat niet hij de manifestatiën zocht, maar dat het volk zelf er vrijwillig toe overging.

Des avonds werd hem eene serenade gebracht en voor zijne woning vuurwerk afgestoken; hij betuigde zijn hartelijken dank voor de blijken van belangstelling en levendige toejuichingen, die hem van wege de bevolking werden gegeven, en maande het volk aan, toen men hem de serenade had gebracht, zich orderlijk te gedragen; naar welke aanmaning met eerbied geluisterd werd, ofschoon wij met voldoening kunnen zeggen, dat het volk de pu-

blieke orde niet gestoord heeft.

Op den 18 October werd de heer Sassen bij zijn eersten tred in de balie dezer kolonie voor zes maanden in de uitoefening zijner praktijk geschorst om redenen, door dit Rechterlijke Collegie als goed en gegrond bevonden. — De beslissing op dien dag gegeven, was reeds den vorigen bekend; en hij werd geschorst zonder dat hij opgeroepen was, om in zijne belangen gehoord te worden.

De heer Sassen liet zich zoowel omtrent de ongegrondheid der grieven, hem voor de schorsing aangerekend, als omtrent de wijze, waarop het Hof daarbij te werk was gegaan, in de hier verschijnende weekbladen uit.

Op Vrijdag den 10 November heeft voor het Hof van Justitie de voortzetting plaats gehad van de rechtsvordering van den heer Sassen tegen de heeren Jan Willem Koentze en Herman F. G. Wagner. —

Na afloop der terechtzitting is den heer Sasseu weer eene ovatie van het volk, en des avonds eene serenade met het afsteken van vuurwerk te beurt gevallen, waarbij het volk zich even ordelijk als de vorige keer gedragen heeft. —

Op Vrijdag den 17 November werd door den heer Sassen in de zitting van het Hof het verzoek gedaan, dat het Hof zou bevelen, dat de gedaagden op feiten en vraagpunten zouden worden gehoord; en aangezien deze bij monde van hun' praktizijn tot afwijzing van het verzoek geconcludeerd hadden, werd, na de conclusie van den eischer ter toewijzing van diens verzoek, waarbij de gedaagden bij hunne tegenspraak steeds bleven volharden, de dag voor pleidooi over dit incident op daaraanvolgenden Vrijdag bepaald.

Het lokaal van de Raadzaal was bij die gelegenheid te klein voor de menigte, die tot het bijwonen der pleidooi was opgekomen; en na afloop der zitting werd de kreet van « Leve Willem III en leve Willem Sassen » aangeheven, en Mr. Sassen op zijn weg huiswaarts met bloemen bestrooid.

De aantijging, als zou er hier winkels en pakhuizen zijn geplunderd is te leugenachtig en te grievend dan dat wij er af kunnen zijn, daarbij eenigszins op te houden; te meer, daar men het gebeurde als de aanleidende oorzaak van de later plaats gehad hebbende wederrechtelijke handelingen wilde doen voorkomen, ten einde derzelve noodzakelijkheid te kunnen aantoonen. Zoo als men weet, worden hier in de maanden November en December de aanstaande feestdagen bij voorbaat gevierd, zoo dat er reeds in de maand November, gelijk andere jaren, dan ook gezongen, gedanst geschreeuwd en tevens vuurwerk afgestoken wordt.

De kar van de plantage St. Nicolaas kwam des avonds te 9 ure in de stad aan de Overzijde. Op het gezicht van het vuurwerk, dat toevallig werd afgestoken, raakte de muilezel, die er voor gespannen was, op hol. De karvoerder liep daarop den hollenden muilezel achterna, en liet de kar met vruchten aan de publieke trouw over.

De dansende, zingende en schreeuwende menigte, die daarbij kwam aangelopen, at een gedeelte der vruchten op, dat door het wegloopen van het muildier op den grond werd geworpen en wierp elkander met het overige; de waarde van de geheele lading der kar is p. m. f 2.—.

Hoewel zulks niet dan af te keuren is, moeten wij echter opmerken dat het te erg is, op grond van het voorgevallene, deze bevolking van plundering te beschuldigen. Het is hier niemand bekend, dat er winkels en pakhuizen geplunderd zijn, en zulks op een uur, dat alle verkoopplaatsen in de Willemstad gesloten zijn; immers van wie waren die geplunderde winkels en pakhuizen, en wie zijn de personen, die hier wegens plundering aangeklaagd en gestraft zijn? Evenmin wist men iets af van het bevel van den Gouverneur, den volgende dag gegeven, waardoor men volgens den Correspondent van de Surinaamsche Gouvernements Courant zich voor eene herhaling van ongeregeldheden gewacht heeft; genoemd bevel, vervat in het slot van het bericht, luidt als volgt:

« Eerst zou de politie het volk sommeeren, zich bedaard te houden en naar huis te gaan; werd hieraan geen gevolg gegeven,
» dan zou een der marechaussées door het lossen van twee pistool-
» schoten het sein geven aan het detachement militairen om op te
» rukken. Op dit signaal zou dan een officier en 25 man overkomen, en, bij de troep genaderd, halt houden en hun eerst in het
» Hollandsch en dan in het Papiamentsch sommeeren zich stil te
» houden en naar huis te gaan, daar anders van de wapens gebruik
» zou worden gemaakt. Hielp dit niet, dan nog trachten, hen met
» de bajonet uit elkaar te drijven, en werd er desniettegenstaande
» nog voortgegaan of met steenen geworpen, dan maar met scherp
» er op geschoten.

» Zoodra dit bevel van den Gouverneur bekend werd, begrepen
» zij, dat het toch ernst kon zijn en, wetende dat als de Gouverneur
» eenmaal iets zegt, hij het ook degelijk meent, bleven zij
» dien avond rustig en stil, en had er niets ongeregelds plaats.
» Hier en daar hoorde men 'een « biba » (leve) roepen, maar geen
» naam werd er bijgenoemd. »

Hoe jammer toch dat de Curaçaosche bevolking niet te gelijk met de Surinaamsche van de hier te nemen maatregelen kennis kreeg; vele onheilen zoude daardoor zijn vermeden; maar dan ware wellicht het mislukte coup d'état van den daaraanvolgenden 24 November niet mogelijk geweest, wijl dan het volk zich zeer zeker van alle bijvalsbetuigingen en vermaken zou hebben onthouden.

De Redactie van de Surinaamsche Gouvernements Courant waagde het niet, voor de juistheid van het bericht in te staan, daar haar Correspondent het niet als eene bepaalde daadzaak durfde op te geven, waarschijnlijk omdat het geheel een samenraapsel van leugens is, waardoor men in Nederland en elders zich van te voren

de goedkeuring van willekeurige en wederrechtelijke handelingen trachtte te verzekeren.

Wij twijfelen er niet aan, of onze Gouverneur zal bij de Regeering in Nederland zoowel deze als andere leugens hebben tegengesproken; mocht ZHEG. daarbij in gebreke zijn gebleven, wij vertrouwen dat zoo ZHEG. daaromtrent worde gehoord, ZHEG. niet zal nalaten de kwaadwilligen te logenstraffen en onze bevolking van de op haar geworpen smet te zuiveren.

Eindelijk zijn wij den voor Curaçao onvergetelijken 24 November genaderd. Op dien dag werd bij het Hof van Justitie beslist, dat de heeren Wagner en Koentze den 18 December daaraanvolgende, ingevolge het verzoek van den heer Sassen moesten verschijnen, ten einde op feiten en vraagpunten te antwoorden; tevens werd er uitgemaakt, dat de waardigheid van Gouverneur van een der gedaagden geene reden is, om zijne verschijning niet te bevelen.

Ditmaal werd het volk niet toegelaten, den heer Sassen door ovatiën van de sympathie der bevolking te doen blijken; want de gunstige afloop waarschijnlijk afwachtende, had men de noodige voorbereidselen gemaakt om de ovatiën, die de heer Sassen verbeidde en die ditmaal beloofden buitengewoon luisterrijk te zullen zijn, tegen te gaan. De Politie, die drie malen de luidruchtige ovatiën had toegelaten, ging eensklaps, op grond van eene Publicatie van het jaar 1833, die door de invoering der nieuwe wetgeving zelfs kracht van wet schijnt verloren te hebben, en waarbij het schreeuwen op straat met eene nietige straf wordt bedreigd, tot eene machtsontwikkeling over, die allerbespottelijkst zou geweest zijn, zoo de gevolgen daarvan niet allertreurigst waren.

Eerst daags te voren werd er van wege den waarnemenden Procureur Generaal Koentze door aanplakking van eene zeer onduidelijk geschreven waarschuwing op eene plaats, waar men niet gewoon is officieele kennisgevingen te doen en tevens in het weekblad « De Onpartijdige » (dat om die advertentie dien dag zeer laat werd uitgegeven) herinnerd aan bovengenoemde Publicatie, waarbij het schreeuwen of eenig ander rumoer, alsmede verzamelingen op straat en op openbare plaatsen met straf bedreigd worden.

Aan de bevolking is niet op eene behoorlijke en voldoende wijze kennis gegeven van de op dien dag te nemen maatregelen, althans niet aan dat gedeelte, hetwelk op eene luidruchtige wijze zijne sympathie te kennen geeft; dewijl, behalve het reeds aangehaalde, bovengenoemd blad in het Hollandsch geredigeerd zijnde, daarbij weinige lezers vindt, en men in hetzelfde niet naar officieele aankondigingen zoekt.

Sedert den vroegen morgen stonden de troepen in slagorde, de stukken waren geladen en de marechaussées met pistolen gewapend.

De opkomst van het publiek ter terechtzitting was niet zoo groot

als de vorige keer; dewijl zelfs fatsoenlijke menschen niet samen op straat mochten gaan of met hun drieën staan praten; zij werden door den District Commissaris H. Muller of op zijn bevel door de politieagenten van elkander gescheiden.

Bij het uitgaan van het Raadhuis werd een jongeling, die den heer Sassen, met de meeste bedaardheid en voorkomendheid en zonder een kreet te uiten, een ruiker aanbod, onmiddelijk in arrest genomen en in de gevangenis geworpen. Hetzelfde had plaats met anderen, die zich aan geen zwaarder misdrijf hadden schuldig gemaakt.

Er werden links en rechts sabelhouwen uitgedeeld, om de menigte, die den heer Sassen met de meeste orde begeleidde, uit een te drijven en alle manifestatie te zijner eere te verhinderen. De politieagenten maakten gedurende den dag geen gebruik van hunne pistolen, maar wel van hunne sabels; doch des avonds ging men verder, en was het tooneel erger. Aan de Overzijde werden er enkele « Vivas » aan den Koning en den heer Sassen toegebracht; de politie schoot toe en maakte, zonder te letten, dat, als naar gewoonte, vreedzame wandelaars zich op straat bevonden, al dadelijk gebruik van hare vuurwapenen, zoodat velen verwond en nog meer wonderlijk den dood ontkwamen. Daarop werden door eenige straatjongens met steenen geworpen, en den District Commissaris, volgens eenigen door een steen, volgens anderen door een slag van een marechaussée zelven getroffen, waardoor hij verbijsterd néerviel. De waarnemende Procureur Generaal riep onmiddelijk de hulp der militaire macht in, die sedert den vroegen morgen gereed stond om de Politie behulpzaam te zijn. De troepen deden eenige schoten op weg, en begaven zich in geforceerde marsch naar de woning van den heer Sassen, waarvoor zij halt hielden.

Het huis van den heer Sassen werd op eene verschrikkelijke en ontzettende wijze eerst door een pelotons- en later door een rottenvuur gebombardeerd, terwijl hij met een paar vrienden een kop thee gebruikte en een sigaar rookte, zoodat hij met de aanwezigen verplicht was, in eene achterkamer te vluchten, ten einde niet doodgeschoten te worden; en zulks geschiedde onder voorwendsel, dat er uit zijn huis of van het Erf een schot gedaan was, hetgeen, hoewel door den kommandeerenden officier en enkele militairen voorgegeven, echter door de politieagenten, die in het eerste gelid stonden en bereid zijn het tegenovergestelde met den eed te bevestigen, alsmede door verscheidene personen, die het tooneel aanschouwden hebben, bepaald ontkend wordt.

De waarnemende Procureur Generaal liet de deuren met geweld openbreken, en rukte met de politieagenten het huis binnen. Na er eenige schoten gelost te hebben, ligte men den heer Sassen uit zijn huis op, voerde hem als een misdadiger naar de gevangenis, en wierp hem in een hok, waar een man uit de laagste klasse voor hem plaats moest maken.

Het is opmerkenswaardig, dat de aanwezige militaire macht, alvorens tot schieten over te gaan, het huis niet had omsingeld, ten einde den een' of anderen, die zich daarin mocht bevinden, niet te laten ontsnappen; en dat men tevens geen onderzoek had ingesteld, of er ook wapenen in het huis waren, waartoe de heer Sassen den waarnemenden Procureur Generaal Koentze had uitgenoodigd.

Op weg werd hij door de marechaussées en geheele pelotons infanterie begeleid, die in eenige straten op denkbeeldige vijanden gecommandeerd werden te vuren. Bij eene weduwe werden almede de deuren opengebroken, terwijl daarin en in andere bovenwoningen van zeer fatsoenlijke menschen, onder voorwendsel, dat daaruit de steen, die den District Commissaris trof, zoude zijn geworpen, geschoten werd.

Menige onschuldigen, die aan de deur hunner woningen stonden, of zich uit de voeten wilde maken, werden door de schoten, die de politieagenten in het wild deden, getroffen.

Het scheen als of er oorlog was; schrik en ontzetting heerschten er alom, wee- en jammerklachten vervulden de lucht.

Hier liepen eenigen weenende en smeekende om hulp voor de verwonden; daar hoorde men het gekerm van gekwetsten en het geschrei van kinderen, die met vrees en angst bevangen waren; ginds zag men velen hunne woningen verlaten, omdat zij er zich niet veilig dachten.

Op grooten afstand vernam men het gefluit der kogels; menigeen toonde den volgenden morgen de kogels, die in zijn huis gevallen waren en verhaalde, hoe hij, als door een wonder, niet getroffen werd. Een doode en negentien verwonden, waaronder eenigen van zeer bedenkelijken aard, alsmede twee daardoor krankzinnig geworden vrouwen, waarvan eene ten gevolge van het gebeurde overleed, waren de slachtoffers van dien avond.

Op den volgenden ochtend, 25 November heerschte er in de stad eene diepe stilte. Groot was de verontwaardiging van het grootste gedeelte der bevolking, dat nooit deel aan de ovatiën had genomen; sterk de afkeuring, dat men tot zulk een maatregel was overgegaan, zonder het publiek behoorlijk te waarschuwen; ontevredenheid stond op aller gelaat te lezen. De waarnemende Procureur Generaal en de District Commissaris werden in de publieke meening beschuldigd als hoofddaders in het voorgevallene, dat een doode, negentien gekwetsten, en het krankzinnig worden van twee vrouwen ten gevolge had. Men stond verbaasd over de willekeurige en wederrechtelijke handelingen, waarvan men niets vooraf wist, en die de kolonie in rep en roer gebracht heeft.

Zoo de bewering waar is (zij is het niet), dat eenige familiën dit eiland uit vrees verlaten hebben, dan moet de aanleiding tot die vrees gezocht worden óf in de gevolgen, welke na de verkeerde handelingen te duchten waren, óf in de omstandigheid, dat zelfs de vreedzaamsten onder de bevolking eene herhaling van den aan-

val op de burgers vreesden. De toestand was hachelijk; dezen wilden dadelijk schrijven om de gemoederen tot bedaren te brengen, anderen bleven onverschillig de gevolgen afwachten, altijd in de hoop en in het vertrouwen, dat het Gouvernement voorzorgsmaatregelen ter handhaving der orde zoude nemen, zoo er eenige beweging onder het volk mocht ontstaan; want de mishandeling was te groot, en de onwettige arrestatie van den heer Sassen en anderen, alsmede de schending van domicilie, te zeer in het oogvallend. Omstreeks 10 ure des voormiddags werd het lijk van den doodgeschotene door eene groote menigte grafwaarts begeleid. Het overleden slachtoffer van dien ongelukkigen dag was een vreedzaam mensch, die zich toevallig dien avond op straat bevond, dewijl er in de Willemstad geene zoogenaamde zamenscholingen waren.

Om 2 ure des namiddags werd van wege den Gouverneur de volgende proclamatie aangeplakt :

De Gouverneur van Curaçao,

Aan allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doet te weten :

Vermits in den laatsten tijd vele ongeregelheden in de openbare straten hebben plaats gehad, door zamenscholingen en het werpen van steenen als anderzins, en het in den avond van gisteren noodzakelijk is geworden, zulks met de gewapende hand tegen te gaan, ten gevolge waarvan eenige personen ernstig zijn verwond.—

Zoo is het, dat ter voorkoming van verdere onheilen, mits deze ten ernstigste en op het nadrukkelijkst verboden wordt aan ieder en een iegelijk, zonder onderscheid van persoon, om aan dergelijke ongeregelheden deel te nemen of die op eenigerhande wijze te bevorderen of te ondersteunen, zullende de overtreders naar de gestrengheid der wet gestraft worden. —

Hij vertrouwt dat deze waarschuwing voldoende zal zijn, om verdere rustverstoring te voorkomen.

De goede geest en zin tot orde, die de bevolking van dit eiland ten allen tijde hebben gekenmerkt, doen hem vast rekenen op de krachtdadige ondersteuning van allen, die daartoe kunnen medewerken.

Curaçao den 25 November 1871.

De Gouverneur voormeld,

H. F. G. WAGNER.

Hoewel wij het gezag den verschuldigten eerbied betuigen, kunnen wij niet nalaten, hierbij ons leedwezen uit te drukken, dat er niet Vrijdag, tegelijk met het onder wapen brengen der militairen, eene proclamatie werd uitgevaardigd en behoorlijk afgekondigd. Daardoor zou men toch al het kwade, dat aan deze bevolking is

overkomen, hebben vermeden; en geen twijfel, of zij zoude een weldadig effect gehad hebben.

Ter eere dezer kolonie, onzen dierbaren geboortegrond, moeten wij tevens verklaren, dat er hier geene andere ongeregeldheden zijn voorgevallen dan de in November gewone luidruchtigheden en het gebeurde met de kar van St. Nicolaas; en als men vreedzame bijvalsbetuigingen met dien naam bestempelen wil, dan ook de ovatiën; terwijl wij tevens er op wijzen, dat er hier geene zamenschottingen, in den zin van zamenrottingen, zoo als de wet dat woord in zijne slechte beteekenis aanneemt, hebben plaats gehad; maar wel vereenigingen van menschen op straat, die hier wel dikwijls voorkomen, wanneer er wat te zien of te hooren voorvalt, en niet met dien naam dienen bestempeld te worden. Zonder evenwel het gedrag van het volk goed te keuren, merken wij nogtans op, dat bij die luidruchtige ovatiën niets is voorgevallen, dat den naam van weerspannigheid, laat staan van oproer zou moeten dragen; zoo dat wij ten stelligste ontkennen, dat er hier opstand hebbe plaats gevonden, en protesteeren op het nadrukkelijkst tegen de bewering van wien het ook zij, die zulks in Nederland mocht hebben doen voorkomen. Want, is het wel mogelijk, dat zulks het geval zij, wanneer men nagaat dat de avond van den 24 November de rustigste en stilste der laatste dagen was, en dat er bij den helderen maneschijn menige deftige familiën in de Breedestraat wandelden; wanneer men beschouwt dat het volk zoo weinig aan weerspannigheid dacht, dat het niet eens met stokken gewapend was, en ter zelfverdediging, bij de onwettige mishandeling, zijne toevlucht tot steenen moest nemen; wanneer men daarbij in acht neemt, dat men drie dagen te voren aan enkelen van het beraamde plan kennis deed dragen, terwijl almede aan betrekkingen op Suriname reeds vóór dien datum geschreven werd, hoe men daarbij te werk zoude gaan?

Het plan is mislukt en zou ook mislukt zijn, zoo men het daarbij bedoelde bevel ware nagekomen; want de bevolking zou bepaald gehoorzaamd hebben. Maar zulks was het geval niet; voor dat de District Commissaris [zoo als men beweert] door een steen getroffen werd, had de politie reeds met scherp geschoten, en toen de militaire macht was aangerukt, begaf zij zich regelregt naar de woning van den heer Sassen. Neen; men noeme de zaak bij haren rechten naam; men wilde den heer Sassen, *coûte que coûte*, dien avond, zoo als enkelen het voorspeld hadden, in den kerker — zoo niet erger — hebben; daartoe was er beweging noodig, en waarschijnlijk met het doel om alle toeschouwers te verjagen en hen aldus te verhinderen van het wederrechtelijke dier handelingen te getuigen, liet men op de weinige aanwezigen en zelfs in huizen, waar men licht zag, schieten: niettegenstaande zijn er ooggetuigen, die men niet had kunnen verwijderen, en die bereid zijn, waar en wanneer zulks noodig is, getuigenis van de waarheid af te leggen.

Neen; niet de bevolking is tegen de overheid opgestaan; maar deze heeft zich aan ambtsmisdrif schuldig gemaakt, en hadde daardoor wellicht tot opstand geleid, zoo deze rustige, ordelievende en aan het Moederland gehechte bevolking niet het vertrouwen koesterde dat Nederland, hetwelk onrecht, noch willekeur duldt, de plegers van wederrechtelijke handelingen niet ongestraft zal laten.

Zaterdag en Zondag liepen de dagen en nachten rustig af. Maandag morgen heeft zich, van wege eenige burgers, een ingezeten, de heer Eduard Ecker, bij den Gouverneur vervoegd, met last om aan ZHEG. de onmogelijkheid te doen inzien, om den Waarnemenden Prokureur Generaal Koentze in diens betrekking te handhaven; welke laatste ook, zulks inziende, binnenlandsch verlof aanvroeg, hetwelk hem bij het volgende Gouvernementsbesluit werd toegestaan.

BEKENDMAKING.

Bij Gouvernementsbesluit van heden N° 588 is de heer J. W. Koentze, op daartoe gedaan verzoek, eervol ontheven van de verdere waarneming van het ambt van Prokureur Generaal, onder toekenning van binnenlandsch verlof en die waarneming opgedragen aan den heer Mr J. P. Smeele, lid van het Hof van Justitie alhier.

Curaçao den 27 November 1871.

Jammer toch, dat men eerst na al het voorgevallene tot de overtuiging is gekomen, dat de heer Koentze, vooral in de zaak van zijnen vijand, den heer Sassen, als Waarnemend Prokureur Generaal niet the right man in the right place zijnde, verwijderd moest worden.

De heer Mr Smeele nam nog denzelfden dag de betrekking van Prokureur Generaal waar en maakte de voorloopige gevangenhouding van den heer Sassen minder zwaar.

Met ongeduld verbeidde men de beslissing van het Hof, hoewel er geen twijfel aan was, of hij zoude in vrijheid gesteld worden, daar het volstrekt niet te bewijzen was, dat hij het schot, hetwelk men meende gehoord te hebben, had gedaan, en hij dus niet op heeter daad was betrapt.

De heer Sassen werd daarop, na drie dagen in den kerker te hebben doorgebracht, zonder verhoor ontslagen en betrok eene andere woning op Pietermaai, daar de zijne gebombardeerd was, en men hem, ten einde verdere ongelukken te voorkomen, had aangeraden, de Overzijde geheel en al te verlaten.

Hier moeten wij het ongerijmde en leugenachtige bericht nopens de Haitianen aantonen. De heer J. V. Lubin is geen zoon, maar wel een schoonzoon van wijlen den Empereur Soulouque; heeft niet aan Sassen zijne meubels geschonken, maar alles ingepakt en met zich genomen; is vóór het gebeurde naar Haiti vertrokken en kon geene troepen zijn gaan halen, wijl hij zelf met *sauf conduit* daar

heen vertrokken is; buitendien is de woning, door den heer Sassen betrokken, op Pietermaai gelegen, terwijl die van Lubin aan de Overzijde tegenover het gebombardeerde gebouw, staat.

Aangezien het gebeurde aanleiding gaf, om de goede trouw van het bestuur in twijfel te trekken, en de veiligheid niet langer gewaarborgd was, boden de schutters zich vrijwillig tot de dienst aan, ten einde daardoor hun leven en dat hunner familiën en landgenooten te kunnen verzekeren.

Dientengevolge werden de militaire wachten, die gedurende Zaterdag, Zondag en Maandag in de stad en aan de Overzijde geplaatst waren, en de vreedzame ingezetenen in aanhoudende bezorgdheid en angst hielden, op Maandag avond door die der Schutterij vervangen.

Daar men om de geruchten, die van wege de tegenpartij van Sassen verspreid werden, beducht was voer eene herhaling van het gebeurde, zoo achtte een veertigtal ingezetenen, met het oog op de naderende feestdagen en ter voorkoming van verdere ongelukken, het noodzakelijk, per adres aan den Waarnemenden Prokureur Generaal Smeele, hunne diensten aan te bieden, om ZGEA., bij de surveillance ter handhaving van orde behulpzaam te zijn; terwijl nog denzelfden avond, overeenkomstig het vrijwillig gedaan aanbod, door ZGEA. over een getal personen beschikt werd.

Deze twee aanbiedingen kunnen als bewijs strekken, dat er van geen opstand sprake kan zijn, daar dezelfde burgers, die men voor opstandelingen wilde doen doorgaan, zich aanboden, om de orde, die overigens niet gestoord werd, te helpen handhaven.

Door het beleid en de zorg van den waarnemenden Prokureur Generaal Mr Smeele, bijgestaan door de schutters en het veertigtal burgers, zijn de feestdagen nog rustiger dan in vorige jaren afgelopen; terwijl op den 12 Januari de heer Mr Ramaer als Prokureur Generaal werd aangesteld. De beste verwachtingen koetserde men bij de komst van den heer Ramaer; doch werd daarin te leure gesteld, toen men zag, dat hij klaarblijkelijk geen onzijdig standpunt had gekozen, daar de heer Koentze, die op den 27 November verplicht was zich te verwijderen, in weerwil van den wensch der bevolking, en zelfs der Marechaussées, die niet meer onder hem wilden dienen, ten spotte van recht en wet wederom de functiën zijner betrekking begon waar te nemen, en als den man gekozen werd, om den Prokureur Generaal in de plaats gehad hebbende gebeurtenissen voor te lichten.

Men verwachtte, dat de leden van den Kolonialen Raad, in de Zitting van den 12 Januari, zich omtrent het gebeurde zouden hebben laten hooren; men verwachtte, dat een begin zoude worden gemaakt met de door den heer Sassen en verscheidene andere personen, wegens het gebeurde, ingediende klachten en eischen om schadevergoeding; maar, in plaats van een aanvang te maken met zaken van meerder gewicht of andere, die als aanleidende oorzaak

tot zijne vervolging worden beschouwd, begint men hem, op de hevigste en meest meedoogenlooze wijze, te vervolgen; terwijl men de daders van den 24 November a. p. ongemoeid laat en op alle mogelijke wijze spaart.

Het vroeger tegen hem opgemaakte procesverbaal om het gebeurde in de Societeit « De Gezelligheid » was tot dusverre blijven liggen, vermoedelijk omdat men de overtuiging had, dat daarvan niets te maken was; doch nu kwam te Curaçao de tijding aan, dat Z. E. de Minister van Koloniën, op grond van valsche berichten, te goeder trouw in de volle kamer der Staten Généraal had gesproken van zoogenaamde misdragingen van den heer Sassen, die alleen in het brein van eenige lasteraars bestaan hebben en in het openbaar had gezegd, dat, zoo de heer Sassen iets strafbaars deed, eene vervolging tegen hem openstond.

En nu werden de woorden van Z. E. den Minister als een gebod beschouwd, niet alleen om Sassen te vervolgen, maar ondanks en tegen alles, te veroordeelen, en had dien tengevolge zijne terechtstelling plaats ter zake van beledigingen aan den Gouverneur, beledigingen aan den District Commissaris Muller en opruiing; alle beschuldigingen even onhoudbaar als valsch, gelijk te Curaçao algemeen bekend is.

Ten einde nieuwe ongelukken en alle botsing tusschen het publiek en de politie te voorkomen, werd door een groot aantal schutters aan den Kommandant het verzoek gedaan, om, bij nadere goedkeuring van den Gouverneur, op den dag, dat de zaak van den heer Sassen voor het Hof van Justitie zou worden behandeld, wacht voor het Raadhuis te houden; welk verzoek echter niet ingewilligd werd.

Op dinsdag den 30 Januari nam de behandeling van de zaak van het O. M. tegen Mr W. Sassen Jz. bij het Hof van Justitie alhier een aanvang. Eene buitengewone talrijke menigte gaf op nieuw blijken van hare sympathie en belangstelling, terwijl de orde, die zoo als altijd in acht werd genomen, ten bewijze strekt, dat men met de manifestatiën geene de minste kwade bedoelingen heeft, gelijk enkelen, ongelukkiglijk, het willen doen voorkomen.

Bij zijne verschijning stelde de heer Sassen de wraking der rechers, de heeren J. H. Schotborgh, P. T. Krafft, L. de Brot JJz. en Jkhr. Mr D. M. Rammelman Elsevier voor, als hem (vooral de drie eersten) vijandig, en door hem openlijk en naar verdienste in hun algemeen bekende onbekwaamheid en gebrek aan onpartijdigheid ten toon gesteld, tevens wijzende op zijn schrijven aan het Hof van den 18 October 1871, waarop het vonnis zijner schorsing gegrond was; en overleggende een schrijven van den heer Krafft, verzoevende verschoond te worden van de waarneming van het O. M., in eene aanklachte van den heer Sassen tegen den heer Koentze, op grond, dat de heer Sassen hem zou hebben beledigd.

Op woensdag daaraanvolgende, werd de behandeling der zaak voortgezet; de heer Sassen betwistte het radicaal van den nieuw-

benoemden Prokureur Generaal, Mr Ramaer, die niet opgewassen schijnt te zijn voor de hem toevertrouwde taak; terwijl hij, na de beslissing van het incident, de schorsing van het geding vroeg, tot dat over zijne klachte tegen den Gouverneur en den District Commissaris Muller zou zijn beslist daarbij toonende, het verband, dat tusschen deze verschillende zaken bestond; doch al de door den heer Sassen voorgestelde middelen werden met blijkbare partijdigheid verworpen. Zelfs zijn verzoek om de zitting tot op aanstaanden dingsdag te verdagen, daar hij op zijn 55 jarigen leeftijd niet meer dagen achtereen, gedurende verscheidene uren kon pleiten, en tijd noodig had om schriftelijke conclusiën in te dienen, omdat het Hof niet altijd op zijne middelen beschikt heeft. De terechtzitting, die op daaraanvolgenden donderdag zou plaats hebben, werd wegens zijne ongesteldheid, ten gevolge van zijne overspanning gedurende de laatste dagen, ondanks zijn verzoek om een eenigszins langer uitstel, tot op eerstvolgende terechtzitting verdaagd.

Men was weer beducht voor eene herhaling van de willekeurige handelingen van den 24 November en zelfs, dat men zoo ver zou willen gaan, de stad in staat van beleg te verklaren, waarnaar eenigen verlangden om, volgens hun zeggen, een paar honderd negers neergeschoten te zien; en men verspreidde hier te dien einde valsche rapporten, als zoude men van plan zijn, het Raadhuis te bestormen, de gevangenen er uit te halen en het huis van den heer Koentze in brand te steken.

Zelfs ging men zoo ver, zoo de geruchten waar zijn, van straatjongens te betalen, om vivas te gaan roepen, terwijl men van te voren wist, wat daarvan het gevolg zoude zijn.

Hier moeten wij aantoonen, dat er hier geene aanranding van leden van den Kolonialen Raad heeft plaats gehad, althans niet in den zin, dien men aan dat woord hecht; wel zijn twee Israëlitische kooplieden op straat, dus niet in hunne kwaliteit van volksvertegenwoordigers, met woorden en gezangen verguisd, en eens door een paar personen uit de volksklasse sterk aangesproken, om reden dat men hen verdacht, de maatregelen van den 24 November a. p. aangeraden, en de bevolking, waartoe zij zelve behooren, in een slecht daglicht bij den toen pas aangekomen Prokureur Generaal, Mr Ramaer, te hebben gesteld.

Tevens merken wij ook aan, dat die zoogenaamde aanranding in de feestdagen voorviel, waarbij het volk zich gewoonlijk aan luidruchtigheid overgeeft, en in woorden en gezangen aan zijne ontevredenheid lucht geeft over den eenen of anderen, die iets afkeurenswaardigs mocht gedaan hebben.

Daar de troepen gewapend en de stukken op het publiek gericht waren, verleende men, om reden dat men reeds zooveel wederrechtelijks en willekeurigs had zien gebeuren, gereedelijk geloof aan het gerucht, als zoude men van plan zijn den heer Sassen in volle zitting te arresteren en tot 3 jaren gevangenisstraf te veroordeelen;

terwijl bij de minste kreet of manifestatie op de bevolking met scherp zou geschoten worden.

Daarom diende een zestigtal van de fatsoenlijkste ingezetenen, door de houding der rechters verontwaardigd, daarop een rekwest in aan den Gouverneur, hetwelk aan ZHEG. door eene Commissie van drie personen (de heeren P. F. G. Curiel, G. Palm en D. Corsen) werd overhandigd, om de klachte door ZHEG. ingediend, in te trekken of de gewraakte rechters aan te sporen, zich van de kennisneming der zaak te verschoonen. Wij laten genoemd adres met het door ZHEG. daarop gegeven antwoord, alsmede het desbetreffende rekwest van 640 ingezetenen, aan Z. M. den Koning gericht, hierop volgen.

**AAN DEN HOOG EDEL GESTRENGEN HEER
GOUVERNEUR VAN CURAÇAO.**

Hoog Edel Gestrenge Heer,

Geven met den verschuldigden eerbied te kennen, de ondergeteekenden, burgers en ingezetenen :

dat het publiek van meening is, dat de onbezoldigde leden van het Hof van Justitie, in de aanhangige zaak van Mr W. Sassen Jz., door het verwerpen der wraking, hun door dien heer in de zitting van den 30 Januari ll. voorgesteld, blijken hebben gegeven, de vereischte onafhankelijkheid en onpartijdigheid niet te bezitten, en

dat aldus het vertrouwen van het publiek in eene goede regtsbe-
deeling op eene hevige wijze geschokt wordt ;

Zoo is het, dat de ondergeteekenden, op den hier aangevoerden grond, eerbiediglijk het verzoek tot UHEG. rigten, dat het UHEG. moge behagen van UHEG.'s edelmoedigheid te doen blijken, door de door UHEG. tegen den heer Mr W. Sassen gerigte klagte in te trekken, althans de gewraakte regters uit te noodigen, zich van de kennisneming der zaak te verschoonen, waartoe zij, volgens de wet, de bevoegdheid hebben, of wel hen uit hunne betrekking te ontslaan, en door andere personen, die geen wantrouwen inboezemen, te doen vervangen.

Hetwelk doende enz.

Het antwoord luidt aldus :

DE GOUVERNEUR,

Gelezen een adres van *H. I. F. van Gricken* c. s. dd. 6 dezer, houdende :

dat enz.

Redenen waarom de adressanten op den door hen aangevoerden grond het verzoek doen, dat het Bestuur van deszelfs edelmoedigheid zal doen blijken, door de door hetzelfde tegen den heer M^r W.

Sassen Jz. gerigte klagte in te trekken, althans de gewraakte regters uit te noodigen, zich van de kennismeming dezer zaak te verschoonen, waartoe zij volgens de wet de bevoegdheid hebben, of wel hen uit hunne betrekking te ontslaan, en door andere personen, die geen wantrouwen inboezemen, te doen vervangen.

Gezien de consideratiën en het advies op dat adres, van den Procureur Generaal, vervat in zijne missive dd. 6 dezer :

Overwegende :

dat voor het Hof van Justitie alhier ter openbare teregtzitting van den 30 Januarij ll. een correctioneel geding is aangevangen tegen *Mr W. Sassen Jz.* wegens :

1° Aanranding, boosaardiglijk en openbaar, van de waardigheid van 's Konings Vertegenwoordiger in de Kolonie en belediging van dien Ambtenaar;

2° Belediging van een magistraatspersoon der Administratieve magt (den voormalige Districts-Commissaris *Muller*) in de waarneming zijner bediening, door woorden strekkende om zijne eer en kieschheid aan te randen;

3° Opruijing der menigte door aanspraken in het openbaar gehouden, om misdrijf (doodslag) te begaan, welke opruijing zonder gevolg is gebleven ;

dat tot het aanhangig maken van dat strafgeding geene klagte is gedaan en het Openbaar Ministerie ambtshalve ingevolge de wet, het initiatief tot de vervolging heeft genomen ;

dat, wat betreft uitnoodiging aan regters om zich te verschoonen, of een ontslag van regters in het voorliggend geval, schending zou zijn van art. 160, alinea 2 van het Reglement op het Beleid der Regering van de Kolonie Curaçao, waarbij tusschenkomst van de Regering in regtzaken is verboden.

Heeft goedgevonden en besloten ;

Aan de adressanten, bij extract dezes, mede te deelen, dat om bovenaangevoerde redenen, hun verzoek voor geene inwilliging vatbaar is. —

De Gouverneur van Curaçao,

H. F. G. WAGNER.

Het rekwest aan Z. M. is van den volgenden inhoud :

Aan Zijne Majesteit den Koning.

Sire,

Onder de zoo vaderlijke Regering van Uwe Majesteit is Curaçao het geluk ten deel gevallen eene wetgeving te ontvangen, die voor arm en rijk, groot en klein gelijk, in eene lang gevoelde behoefte voorzag,

Dankbaar voor dat geluk, nemen de ondergeteekenden, burgers en ingezetenen, echter de vrijheid onder de aandacht van U. M. te brengen, dat, zoo er geene regters zijn, die de beginselen, in dat wetboek neêrgelegd, onder alle omstandigheden huldigen, het voordeel, dat U. M. beoogde, niet bereikt wordt, en een toestand in het leven geroepen, niet eervol voor de eervolle geschiedrollen van ons dierbaar vaderland.

En Sire, met de vrijmoedigheid, die onderdanen van U. M. past, wenden de ondergeteekenden zich tot U. M. met te kennengeving dat het Hof van Justitie dezer kolonie op eene wijze is zamengesteld, die een ieder het vertrouwen in eene goede, onafhankelijke en onpartijdige regtsbedeeling ontnemt.

Hebben adressanten zulks reeds gedurende langen tijd bespeurd, thans hebben zij de volle zekerheid bekomen.

Immers, niettegenstaande het van algemeene bekendheid is, dat de drie onbezoldigde leden van het Hof, die op Dingsdag den 30 Januarij zitting namen, den beklagde Mr. W. Sassen Jz. een hoog graad van vijandschap toedragen, zoodat het ten eenemale onmogelijk is, dat zij onpartijdig vonnissen kunnen, hebben zij toch geene acht geslagen op de door den algemeen geachten en beminden man voorgestelde wraking dier regters.

Door dusdanige handeling wordt het vertrouwen van eene gansche bevolking geschokt, aldus missen de inwoners van Curaçao datgene, wat onontbeerlijk mag geacht worden tot instandhouding eener maatschappij.

Op geen der middelen door beklagde, ter zijner verdediging voorgedragen, die door een talrijk publiek als zoo gegronnd worden geacht, heeft het Hof gunstig beschikt: alles werd van de hand gewezen.

Ja, Sire, men dreef de tegeningenomenheid zoo ver, dat zijn verzoek om eenige dagen uitstel dat hem na de vermoedenis door het pleiten op twee achtereenvolgende dagen zoo onontbeerlijk was, niet werd ingewilligd.

Regt heeft hier plaats gemaakt voor onregt, regtvaardigheid voor willekeur.

Zal die toestand voortduren? Dat kan U. M. niet willen, dat kan een telg van het edel Huis van Oranje niet toestaan.

Het is daarom, dat adressanten, vol vertrouwen, het verzoek tot U. M. rigten, dat het U. M. moge behagen, het daarheen te leiden, dat de onbezoldigde leden van het Hof en de leden plaatsvervangers bij hetzelfde uit hunne betrekking ontslagen, en in hunne plaats mannen benoemd worden, die door onafhankelijkheid en partijdigheid den justiciabelen vertrouwen afpersen.

Hetwelk doende enz.

Curaçao, den 5 Februarij 1872.

Niettegenstaande dat alles werd de heer Sassen in strijd met de wet, in strijd met de openbare meening, in strijd met de afgelegde getuigenissen, die in zijn voordeel waren, veroordeeld tot f125.— boete ter zake van het 2° en 3° punt, met vrijspraak op het eerste punt. Tegen dit vonnis werd openlijk in het weekblad « De Onpartijdige » door de hier bedoelde 63 en 640 ingezetenen geprotesteerd; zoo als uit het volgende blijkt.

PROTEST.

Wat wij voorzien hadden is geschied. Het Hof van Justitie dezer Kolonie heeft den heer Mr Willem Sassen Jz. schuldig bevonden, en tot eene boete veroordeeld. Dat zoude ons met leedwezen vervuld hebben, zoo men niet vooruit hadde geweten, dat hij vóór zijne terechtstelling reeds gevonnisd was. Rechters, door den beklaagde gewraakt, door de publieke opinie als niet onpartijdig en afhankelijk gebrandmerkt, konden niet anders dan den beklaagde in het ongelijk stellen.

Van te groot belang was eene veroordeeling voor het Bestuur, dan dat men een oogenblik twijfelen kon, dat die veroordeeling zou worden uitgesproken. Ware de heer Sassen vrijgesproken, dan zou er geen twijfel bestaan, of de Gouverneur moest terechtstaan wegens ambtsmisdriff. Het was daarom, dat wij ons den 6 Februari tot den Gouverneur en tot Z. M. onzen geëerbiedigden Koning gewend hebben, om de zaak tegen den heer Mr Sassen aan de kennisneming dier afhankelijke rechters te onttrekken, van wie geen goed recht te verwachten was. Het is daarom, dat wij thans protesteeren, als vrije burgers, tegen het vonnis, tegen den heer Mr Sassen geveld en tegen elk vonnis, dat die rechters nog mochten vellen. Zij missen het publiek vertrouwen, zulk een noodzakelijk vereischte bij eene goede rechtsbedeeling. Bij ons allen en bij het geheele publiek staat de overtuiging vast, dat zoo men den heer Mr Sassen naar recht en billijkheid had geoordeeld, eene éclatante vrijspraak had moeten volgen. Maar recht en billijkheid werden ten deze niet gevonden, recht en billijkheid kende men ten deze niet.

Curaçao, 21 Februari 1872.

Men tracht niet alleen den heer Sassen, maar alle Curaçonaars, die zijne zaak mochten zijn toegedaan en de rekwesten ondertee-kend hebben, in Nederland als nietswaardig af te schilderen en met het gemeen te vereenzelvigen. Maar dat durft men daaralleen, door particuliere correspondentien en geheime verklaringen doen; hier echter, is zulks niet mogelijk, daar de personen, die den heer Sassen toegedaan zijn, en die de meerderheid der bevolking uitmaken, allergunstigst bekend zijn, en niet tot het gemeen mogen gerekend worden.